

У К Р А Ї Н А

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА РАЙОННА РАДА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
XV сесія 8 демократичного скликання

Р І Ш Е Н Н Я

від 23 грудня 2022 року № 213/2022
м. Івано-Франківськ

Про затвердження районної Програми захисту прав та законних інтересів дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та безпритульності, розвитку сімейних форм виховання дітей на 2023-2025 роки

Керуючись Бюджетним кодексом України, статтею 43 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, враховуючи рекомендації постійних комісій районної ради з питань охорони здоров’я, соціального захисту населення та опіки над ветеранами УПА, ветеранами російсько-української війни та учасниками бойових дій, з питань бюджету, районна рада

в и р і ш и л а:

1. Затвердити районну Програму захисту прав та законних інтересів дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та безпритульності, розвитку сімейних форм виховання дітей на 2023-2025 роки (додається).
2. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника голови районної ради Л.Чекайло і постійні комісії районної ради з питань охорони здоров’я, соціального захисту населення та опіки над ветеранами УПА, ветеранами російсько-української війни та учасниками бойових дій (М.Матейко), з питань бюджету (М.Сеньків).

Заступник голови районної ради

Лідія ЧЕКАЙЛО

**Додаток до рішення районної ради
від 23 грудня 2022 року № 213/2022
“Про затвердження районної Програми
захисту прав та законних інтересів дітей-сиріт,
дітей, позбавлених батьківського піклування,
попередження дитячої бездоглядності та
безпритульності, розвитку сімейних форм
виховання дітей на 2023-2025 роки”**

**Паспорт
районної Програми захисту прав та законних інтересів дітей-сиріт,
дітей, позбавлених батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та
безпритульності, розвитку сімейних форм
виховання дітей на 2023-2025 роки**

- 1. Ініціатор розроблення Програми (замовник):** служба у справах дітей районної державної адміністрації.
- 2. Розробник Програми:** служба у справах дітей районної державної адміністрації.
- 3. Підстава для розроблення Програми:** Конвенція ООН про права дитини, Закони України “Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей”, “Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”, “Про охорону дитинства”, “Про запобігання та протидію домашньому насильству”, постанова Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 року № 866 “Питання діяльності органів опіки та піклування, пов’язаної із захистом прав дитини”.
- 4. Термін реалізації Програми:** 3 роки.
- 5. Етапи фінансування Програми:** 2023-2025 роки.
- 6. Очікувані обсяги фінансування Програми (тис. грн): 397 000 (триста дев’яносто сім тисяч гривень 00 копійок):**

Роки	Всього	Районний бюджет	Інші джерела
2023	115 000	-	115 000
2024	137 000	-	137 000
2025	145 000	-	145 000
Всього	397 000	-	397 000

- 7. Очікувані результати виконання Програми:** створення умов для всебічного розвитку та виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, подолання дитячої бездоглядності та безпритульності, запобігання дитячому сирітству, розвиток сімейних форм виховання дітей.
- 8. Термін проведення звітності:**
Звіт про виконання Програми подається районній раді щорічно до 20 січня відповідно до поставлених мети та завдань.

Замовник Програми:

**Служба у справах дітей
районної державної адміністрації**

Валерій СЕМКІВ

Керівник Програми:

**Заступник голови районної
державної адміністрації**

Олександр ПОПАДИНЕЦЬ

**Районна Програма захисту прав та законних інтересів дітей-сиріт,
дітей, позбавлених батьківського піклування, попередження
дитячої бездоглядності та безпритульності,
розвитку сімейних форм виховання дітей на 2023-2025 роки**

Обґрунтування необхідності прийняття Програми

Дитинство – найважливіший, самобутній і неповторний період у становленні особистості. Саме в цей час дитина формується фізично, психічно і інтелектуально, набуває необхідних знань, умінь та навичок. І саме в цей період вона потребує найбільшої уваги та захисту. Упродовж останніх років досягнуто певного прогресу у сфері соціального захисту дітей та сімей з дітьми, але актуальними залишаються питання щодо поліпшення ефективності діяльності, спрямованої на профілактику соціального сирітства, розроблення комплексних заходів підтримки сімей з дітьми, які опинилися в складних життєвих обставинах.

Питання роботи з сім'ями, в яких діти проживають у складних життєвих обставинах, є найбільш актуальним та складним, тому що саме в цих сім'ях найчастіше відбувається ухилення або відсторонення батьків від виконання своїх обов'язків щодо дітей. Основні причини такої поведінки батьків є їх алкоголізм або наркоманія, асоціальний спосіб життя, безробіття, економічна нестабільність, злочинність, бідність. Сім'ї, в яких діти проживають у складних життєвих обставинах, є джерелом «соціального сирітства» (сироти при живих батьках). Залишаються непоодинокі випадки залишення дітей без батьківського піклування: розшук, арешт або перебування під вартою батьків, відібрання дитини у батьків без позбавлення батьківських прав, позбавлення батьків батьківських прав.

За статистичними даними на території району проживає 110 406 дітей. Сім'я є основним осередком суспільства та природним середовищем для зростання і благополуччя всіх її членів, особливо дітей. Тому одним з прав дитини є право на проживання у складі сім'ї, разом з батьком і матір'ю, «право не розлучатися з батьками» і «право на їх піклування». Більшість дітей району виховується в рідній сім'ї, але кожна п'ята сім'я – однобатьківська, де дитину виховує, як правило, мати. Право на проживання у рідній сім'ї не можуть реалізувати діти-сироти та соціальні сироти, тобто діти, «виштовхнуті» різними життєвими обставинами з родинного кола. Чисельність таких дітей в районі становить 423 осіб, ще 266 дітей - перебувають у складних життєвих обставинах, і кожна така дитина потребує особливої уваги і підтримки.

Пріоритетом влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в районі визначено саме сімейне виховання, а основними його формами – усиновлення, оформлення опіки (піклування), влаштування до прийомної сім'ї, дитячого будинку сімейного типу. В районі функціонує 25 прийомних сімей та 2 дитячих будинки сімейного типу, в яких виховується 57 дітей віком від 4-х до 18-ти років. Таким чином, дітям, які не мають можливості виховуватися в біологічній родині, гарантується право на сімейне виховання, шляхом розвитку сімейних форм їхнього влаштування. Набуття дитиною статусу дитини, позбавленої батьківського піклування або дитини-сироти (у разі смерті батьків) зобов'язує органи виконавчої влади і місцевого самоврядування активізувати процеси усиновлення дітей та розвивати різноманітні форми сімейного виховання дітей.

Заходами цієї Програми передбачено вирішити зазначені вище проблеми.

Мета Програми

Мета Програми полягає в створенні умов для всебічного розвитку та виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, подоланні дитячої бездоглядності та безпритульності, запобіганні дитячому сирітству, розвитку сімейних форм виховання дітей.

Основні завдання Програми

1. Захист прав та законних інтересів дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

2. Попередження дитячої бездоглядності та безпритульності.
3. Розвиток сімейних форм виховання дітей.
4. Забезпечення належного утримання дітей в закладах інституційного догляду та соціального захисту дітей.

Шляхи і способи розв'язання проблеми

Забезпечення раціонального використання ресурсів Програми та розв'язання проблеми передбачається шляхом здійснення комплексу заходів, спрямованих на виконання таких пріоритетів:

- створення необхідних умов для виховання дітей в районі, забезпечення їх безпеки та благополуччя;
- удосконалення превентивних заходів, спрямованих на формування здорового способу життя підростаючого покоління;
- зміцнення системи захисту прав та інтересів дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування;
- забезпечення догляду та виховання дітей, у тому числі дітей з інвалідністю, в сім'ях або в умовах, максимально наближених до сімейних;
- подальший розвиток сімейних форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, створення належних умов функціонування прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу;
- посилення роботи з профілактики бездоглядності та безпритульності дітей;
- запровадження раннього виявлення сімей з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах, надання їм своєчасної та ефективної соціальної допомоги;
- активізація інформаційно-просвітницької роботи із запобігання усіх форм насильства над дітьми;
- впровадження дієвих форм і методів профілактики вчинення правопорушень дітьми;
- удосконалення системи захисту прав та інтересів дітей, які вчинили правопорушення.

Очікувані результати, ефективність Програми

Виконання Програми дасть змогу:

- поліпшити становище сімей з дітьми, мінімізувати ризики неналежного виховання дітей у сім'ях та вилучення з них дітей;
- активізувати роботу з сім'ями у сфері захисту прав, свобод та законних інтересів дітей, профілактики правопорушень, бездоглядності та безпритульності серед дітей;
- реалізувати право кожної дитини-сироти і дитини, позбавленої батьківського піклування, на виховання в сім'ї;
- поширити мережу прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу;
- оптимізувати систему захисту прав та інтересів дітей, які постраждали від жорстокого поводження, зокрема експлуатації та сексуального насильства, забезпечивши охоплення 100 відсотків таких дітей необхідною допомогою.

Програмою передбачається здійснення моніторингу результативності та оцінювання ефективності заходів з виконання Програми.

Фінансове забезпечення Програми

Реалізація заходів Програми здійснюється за рахунок коштів позабюджетних джерел фінансування. Прогнозовані обсяги фінансування районної Програми захисту прав та законних інтересів дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та безпритульності, розвитку сімейних форм виховання дітей на 2023-2025 роки за рахунок позабюджетних джерел наведені в паспорті Програми.

**Начальник служби у справах дітей
районної державної адміністрації**

Валерій СЕМКІВ

Додаток до районної Програми захисту прав та законних інтересів дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та безпритульності, розвитку сімейних форм виховання дітей на 2023-2025 роки

Перелік заходів, обсяги та джерела фінансування районної Програми захисту прав та законних інтересів дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та безпритульності, розвитку сімейних форм виховання дітей на 2023-2025 роки

№ з/п	Найменування заходу	Виконавець	Термін виконання	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. грн.				Очікувані результати
				роки	всього	в т.ч. за джерелами фінансування		
						районний бюджет	інші джерела	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Виявлення дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які виховуються в сім'ях, в яких батьки ухиляються від виконання батьківських обов'язків, не забезпечують необхідних умов для їх життя, навчання, виховання та розвитку; вжиття заходів до їх соціального захисту.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	- - -	- - -	- - -	захист прав та законних інтересів дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах
2.	Ведення обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах, дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій, формування їх особових справ.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	- - -	- - -	- - -	ведення Єдиного електронного банку даних дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування
3.	Внесення до банку даних Єдиної інформаційно-аналітичної системи "Діти" інформації щодо обліку дітей, які залишилися без батьківського піклування, дітей-сиріт та	Служба у справах дітей районної державної	впродовж року	2023 2024 2025	- - -	- - -	- - -	удосконалення статистичного обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених

	дітей, позбавлених батьківського піклування, потенційних опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів, усиновлювачів, обліку дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів.	адміністрації						батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, і громадян України, які бажають взяти їх на виховання в сім'ю
4.	Забезпечення влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до сімейних форм виховання (передачу під опіку, піклування, на усиовлення, у прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу та ін.).	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	- - -	- - -	- - -	першочергове влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в сім'ї, під опіку або піклування, дитячі будинки сімейного типу, прийомні сім'ї
5.	Організація проведення перевірок дотримання прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування щодо забезпечення умов їх утримання, навчання, виховання та розвитку шляхом відвідування опікунів, піклувальників, прийомних та патронатних сімей.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	5 000 8 000 8 000	- - -	5 000 8 000 8 000	забезпечення умов утримання, навчання, виховання та розвитку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які знаходяться під опікою та піклуванням
6.	Здійснення контролю за умовами утримання і виховання дітей у закладах для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, спеціальних установах і закладах соціального захисту для дітей незалежно від форми власності.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	- - -	-- - -	- - -	створення належних умов утримання і виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування
7.	Здійснення контролю за дотриманням житлових та майнових прав дітей, особливо дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	- - -	- - -	- - -	захист житлових та майнових прав дітей, особливо дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування
8.	Проведення обстежень житлово-побутових	Служба у	впродовж	2023	-	-	-	вирішення проблем

	умов проживання дітей в сім'ях, які перебувають в складних життєвих обставинах.	справах дітей районної державної адміністрації	року	2024 2025	- -	- -	- -	сімей з дітьми, надання їм комплексної допомоги, попередження насильства в сім'ї, жорстокого поводження з дітьми
9.	Здійснення перевірок стану додержання законодавства про працю неповнолітніх на підприємствах, установах і організаціях різних форм власності.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	- - -	- - -	- - -	недопущення використання найгірших форм дитячої праці, забезпечення дітей належними гарантіями праці, захист їх трудових прав
10.	Організація проведення рейдів з питань дитячої безпритульності та бездоглядності; додержання законодавства в діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, які надають послуги у сфері розваг; додержання законодавства закладами торгівлі, які здійснюють реалізацію алкогольних та тютюнових виробів.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	5 000 8 000 8 000	- - -	5 000 8 000 8 000	профілактика бездоглядності та правопорушень серед дітей, зниження дитячої злочинності, покращення організації дозвілля в клубних закладах району
11.	Проведення в закладах освіти району роботи з профілактики правопорушень та злочинності, негативних явищ в дитячому середовищі та насильства в сім'ї щодо дітей.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	- - -	- - -	- - -	зниження рівня правопорушень серед дітей, підвищення рівня правової освіти дітей
12.	Проведення профілактичних рейдів "Діти вулиці", "Автостанція", "Ринок" (виявлення дітей, які бродягують, займаються жебрацтвом та пропускають заняття в навчальних закладах).	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	5 000 5 000 5 000	- - -	5 000 5 000 5 000	запобігання бездоглядності та безпритульності серед дітей, профілактика негативних явищ в дитячому середовищі
13.	Розвиток сімейних форм виховання дітей (опіка, піклування, прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, усиновлення та ін.).	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	- - -	- - -	- - -	поширення практики організації різних форм родинного виховання дітей-сиріт і дітей, які залишилися

								без піклування батьків
14.	Виявлення сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах та виховують дітей шкільного віку, для надання їм адресної допомоги при підготовці до нового навчального року, виявлення дітей шкільного віку, які не охоплені навчанням на початок навчального року та запобігання їх бездоглядності (Всеукраїнська акція “Урок”).	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	- - -	- - -	- - -	забезпечення здобуття дітьми повної середньої освіти, надання адресної допомоги дітям із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах при підготовці до нового навчального року
15.	Надання дітям, які зазнали фізичного, психологічного чи інших видів насильства відповідної допомоги та вжиття заходів для захисту дитини з метою запобігання будь-якого виду насильства з боку батьків та інших сторонніх осіб.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	- - -	- - -	- - -	захист прав та інтересів дітей, які постраждали від такого насильства, формування ненасильницьких моделей поведінки серед дітей
16.	Комплексне вивчення діяльності міських, селищних, сільських рад стосовно соціального захисту, захисту прав і свобод, законних інтересів дітей.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	- - -	- - -	- - -	створення належних умов для виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт і дітей, які залишилися без піклування батьків
17.	Забезпечення діяльності Дитячої ради Івано-Франківського району та “Дитячої громадської приймальні”.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	10 000 10 000 10 000	- - -	10 000 10 000 10 000	підтримка дитячих ініціатив, залучення дітей до прийняття рішень, що стосуються дітей
18.	Проведення семінарів, акцій, круглих столів, конференцій з питань запобігання бездоглядності серед дітей, профілактики негативних явищ в підлітковому середовищі, впровадження нових форм сімейного виховання.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	8 000 10 000 10 000	- - -	8 000 10 000 10 000	поширення практики сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

19.	Участь у Всеукраїнській інформаційно-профілактичній акції “Відповідальність починається з мене”. Реалізація проєктів “Контроль продажів”, “Відповідальне товариство”, “Безпечні ночі мого населеного пункту”.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	6 000 8 000 10 000	- - -	6 000 8 000 10 000	організація системи інформаційної, лекційно-тренінгової та первинної профілактичної роботи дітей серед своїх ровесників з проблем профілактики негативних явищ у дитячому середовищі
20.	Забезпечення організації підготовки і проведення святкових заходів, присвячених Міжнародному Дню захисту дітей, Дню усиновлення, Всесвітнього Дня дитини, річниць прийняття Конвенції ООН про права дитини.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	1 червня, 30 вересня, 20 листопада щорічно	2023 2024 2025	12 000 15 000 15 000	- - -	12 000 15 000 15 000	посилення уваги до проблем дітей, захисту їх законних інтересів, розвиток творчих здібностей дітей району, заохочення їх до творчої праці
21.	Проведення благодійних акцій “Миколай іде до дітей”, до свята Великодня, “Шкільний портфель” для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинились у складних життєвих обставинах.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	щорічно	2023 2024 2025	20 000 20 000 20 000	- - -	20 000 20 000 20 000	підтримка дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинились у складних життєвих обставинах
22.	Літній табір відпочинку та творчого розвитку “Містечко Доброти” для дітей різних категорій (діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, діти, які перебувають у складних життєвих обставинах, діти з вимушено переміщених родин, евакуйовані діти, діти учасників бойових дій та ін.).	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	липень-серпень щорічно	2023 2024 2025	30 000 35 000 40 000	- - -	30 000 35 000 40 000	забезпечення оздоровлення та відпочинку дітей, їх реабілітація та соціальна адаптація
23.	Випуск методичних посібників, буклетів, пам’яток з питань захисту прав дитини, впровадження сімейних форм виховання дітей, запобігання насильству та жорстокого поводження з дітьми та ін.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	5 000 5 000 6 000	- - -	5 000 5 000 6 000	популяризація сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування
24.	Випуск інформаційно-методичного вісника	Служба у	впродовж	2023	4 000	-	4 000	поширення серед

	служби у справах дітей Івано-Франківської районної державної адміністрації “Зроби добро – допоможи дитині!”.	справах дітей районної державної адміністрації	року	2024 2025	8 000 8 000	- -	8 000 8 000	населення інформації про різноманітні форми сімейного виховання дітей
25.	Інформування громадськості про стан дотримання прав дітей, реалізацію державної політики з питань дітей через засоби масової інформації та соціальні мережі.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	впродовж року	2023 2024 2025	- - -	- - -	- - -	посилення уваги суспільства до проблем дітей, захисту їх прав і законних інтересів
26.	Вручення районної відзнаки у сфері захисту прав дітей “Серце віддаю дітям” у різних номінаціях.	Служба у справах дітей районної державної адміністрації	червень щорічно	2023 2024 2025	5 000 5 000 5 000	- - -	5 000 5 000 5 000	підтримка та стимулювання опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів, представників інститутів громадянського суспільства та ін.
	ВСЬОГО:			2023 2024 2025	115 000 137 000 145 000			

**Начальник служби у справах дітей
районної державної адміністрації**

Валерій СЕМКІВ